

FIȘA DISCIPLINEI

Universitatea Academiei de Științe a Moldovei Facultatea Științe Socioumanistice			Denumirea cursului: Fonetica și dialectologia limbii române Codul cursului în planul de studii: F.01.O.002				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: 222 Limbi și literaturi Specialitatea: 222.1 Limba și literatura română și limba engleză			Catedra responsabilă de curs: Limbi și literaturi Titular/Responsabil de curs: Spînu Stela, dr., conf. univ.				
Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
total	contact direct	studiu individual	curs	seminar	laborator		
150	90	60	60	30	0	E	5
Descrierea succintă a corelării cursului cu programul de studii Cursul <i>Fonetica și dialectologia limbii române</i> are menirea de a-i familiariza pe studenți cu problemele teoretice și metodologice fundamentale ale disciplinei, cu rezultatele cercetărilor științifice ale distinșilor foneticieni și dialectologi, contribuind la crearea unei viziuni de ansamblu asupra structurii fonetico-fonologice și dialectale a limbii române. Studiind această disciplină, studenții vor însuși aparatul epistemologic specific domeniului, vor fi capabili să aplice cunoștințele teoretice la analiza textului literar/dialectal, vor fi apți de a realiza cercetări independente în probleme de fonetică, fonologie, dialectologie, istoria limbii și gramatică, conștientizând totodată importanța teoretico-practică a disciplinelor la soluționarea problemelor lingvistice.							
Competențe dezvoltate în cadrul cursului Competențe generale: - capacitatea de a comunica în scris și verbal, de a înțelege și a-i face pe alții să înțeleagă diferite mesaje în situații diverse; - capacitatea de a urmări și a evalua argumentele și de a descoperi esența acestora, - abilitatea de a utiliza și a manipula tehnologiile informaționale; - capacitatea de a reflecta critic asupra obiectului și scopului învățării; - capacitatea de a comunica constructiv în situații sociale diferite; - capacitatea de a lucra în mod cooperant și flexibil în cadrul unei echipe; - demonstrarea abilităților de analiză în luarea deciziilor în plan profesional. Competențe specifice: - generalizarea cunoștințelor din domeniul științelor socioumane; - analiza și sinteza diverselor teorii și opinii în domeniul foneticii și dialectologiei; - determinarea relațiilor interdisciplinare și evidențierea utilității lor; - utilizarea conceptelor teoretice în analiza textului dialectal/ literar; - comunicarea ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul științelor socioumane, atât într-un mediu specializat, cât și în unul nespecializat; - formularea și argumentarea punctelor de vedere proprii în domeniul dialectologiei și foneticii.							
Finalități de studii: - utilizarea instrumentarului teoretic în analiza elementelor de bază ale foneticii/ dialectologiei; - efectuarea descrierii de ansamblu a sunetelor limbii române sub aspect articulatoriu, perceptiv și acustic; - analiza corelației dintre trăsăturile articulatorii și cele acustice ale sunetelor descrise, stabilindu-se, sub acest raport, specificul limbii române literare; - aplicarea corectă a normele de ortografiere, ortoepie și punctuație ale limbii române; - aprecierea locului și rolului dialectologiei și foneticii în procesul de cunoaștere; - conștientizarea importanței teoretice și practice a cursului; - utilizarea conceptelor teoretice în realizarea cercetărilor independente în probleme de fonetică și							

dialectologie.

Condiții prerechizit: studii liceale.

Teme de bază: 1. Fonetica și fonologia. Fonetica în relațiile ei cu alte științe lingvistice și nelingvistice. 2. Aspectul articulatoric și perceptiv al sunetelor. 3. Aspectul acustic al sunetelor. 4. Aspectul fonologic al sunetelor. 5. Sistemul fonetic al limbii române. Sistemul vocalic. Sistemul consonantic. 6. Clasificarea articulatorică a vocalelor. Vocale și semivocale. 7. Clasificarea articulatorică a consoanelor. 8. Fonemul și alofonele lui. Unități fonetice complexe. Diftongii și triftongii. Vocalele în hiat. 9. Modificările fonetice. Alternanțele fonetice. 10. Silaba. Structura silabică a limbii române. 11. Accentul și intonația – unități suprasegmentale ale limbii române. 12. Grafia. Ortografia și ortoepia. 13. Obiectul dialectologiei. Varietățile teritoriale ale limbii. Raportul dialectologiei cu disciplinele lingvistice și cu alte științe adiacente. 14. Geografia lingvistică. Sistemul de transcriere fonetică al ALR (NALR, ALM, ALRR. Bas.). 15. Structura dialectală a limbii române. Formarea dialectelor românești. 16. Dialectul dacoromân. Repartiția dialectală a dacoromânei. Criterii de delimitare: genetice, areale. 17. Particularități fonetice, morfologice și sintaxa graiurilor moldovenești. 18. Dialectul aromân. Date asupra aromânilor. Particularități fonetice, morfologice, lexicale. 19. Dialectul istroromân. Date asupra istroromânilor. Particularități fonetice, morfologice și lexicale. 20. Dialectul meglenoromân. Scurtă caracterizare a dialectului meglenoromân. 21. Concluzii asupra celor patru dialecte ale limbii române. Particularități arhaice ale dialectelor. Unitatea limbii române - unitate în diversitate. 22. Graiurile populare ca sursă de îmbogățire a limbii literare. 23. Graiurile populare ca sursă de exprimare artistică. 24. Predarea normelor limbii literare în condițiile graiurilor românești.

Strategii de predare-învățare: prelegeri interactive, activități în grup, platforma e-learning, proiecte, consultații.

Evaluare

Evaluarea este realizată prin diverse metode: prezentări, rapoarte, participări la discuții, portofolii etc. Nota finală se constituie din următoarele componente: rezultatul evaluării finale (40%), cel puțin 2 evaluări curente (40%), evaluarea calității lucrului individual al studentului (20%).

Bibliografie selectivă:

1. Atlasul lingvistic moldovenesc, Chișinău, 1968. Vol. I, partea I: Fonetica de Rubin Udler. Partea a II-a: Fonetica de Rubin Udler, Morfologia de V. Melnic; Chișinău, 1972. Vol. II, partea I: Lexicul de V. Comarnițchi; Chișinău, 1973. Partea a II-a: Lexicul de V. Melnic și V. Pavel.
2. Avram Andrei, Studii de fonologie romanică, București, Editura Academiei Române, 2000.
3. Corlăteanu N., Zagaevschi V., Fonetica, Chișinău, 1993.
4. Corniță Georgeta, Fonetica integrată, Baia Mare, Umbria, 2001.
5. Coseriu E., Lingvistica din perspectiva spațială și antropologică, Chișinău, 1994.
6. Goga Mircea, Fonetice și fonologie. Lexicologie și stilistică, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1996.
7. Iordachescu Carmen, Fonetice și Vocabular, Editura Carminis, 2005.
8. Marin M., Mărgărit Iulia, Neagoe V., Pavel V., Graiuri românești din Basarabia, Transnistria, nordul Bucovinei și nordul Maramureșului. Texte dialectale și Glosar, București, 2000.
9. Petrovici E., Atlasul lingvistic român. Partea a II-a, serie nouă / Redactor principal: I. Pătruț, București, 1956-1972. Vol. I-VII.
10. Purice M., Zagaevschi Vl., Ciornâi I., Curs de dialectologie română; Chișinău, 2000.
11. Spînu S., Graiurile românești din nord-estul Republicii Moldova, Chișinău, 2011.
12. Spînu S., Graiurile românești din sud-vestul Basarabiei, Chișinău, 2002.
13. Spînu, Stela, Dialectologia. Curs de lecții. Chișinău, 2015.
14. Spînu, Stela, Fonetica. Curs de lecții. Chișinău, 2014.
15. Stan Ioan Teodor, Fonetica, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1996.
16. Tratat de dialectologie românească (coordonator V. Rusu), Craiova, 1984.
17. Zagaevschi V., Studii de gramatică dialectală comparată, Chișinău, 1990.

Data

Semnătura